

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 4Cdo/234/2020                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 2207217943                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 30.11.2022                     |
| Meno a priezvisko:         | Mgr. Miroslav Šepták           |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2022:2207217943.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ T. Y. J., bývajúcí v K. G. U., M. XXX a 2/ T. B. J., bývajúcí v K. G. U., M. X, obaja zastúpení splnomocnencom Právne centrum s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mýtna 42, IČO: 36 698 873, proti žalovaným 1/ Slovenská republika zastúpená Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom v Bratislave, Búdkova 20, IČO: 17 335 345, 2/ Z. L., bývajúcí v Š., C.E. XXX, Č. P., 3/ L. Z., bývajúca v K., E. X, 4/ C. U.Q., bývajúca v K., P. XXX/XXXX, zastúpená M. U. bývajúcim v Š., C. XXX, E. Č. W. P. XX, 5/ L. U., bývajúca v K. K., Ľ. Š. XX, zastúpená M. U., 6/ M. U., bývajúcí v C. XXX, E. Č. W. P. XX, zastúpený Q. J., bývajúcí v K. G. U., M. XX, 7/ T. R.Ř., bývajúcí v K. G. U., M. XX, 8/ B. J., bývajúcí v K. G. U., M. XX, zastúpený JUDr. Ľudovítom Földešom, advokátom so sídlom v Bratislave, Domašská 11, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Dunajská streda pod sp. zn. 9C/435/2017, o dovolaní žalovaného 8/ proti rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/76/2018 z 12. decembra 2018, takto

### rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/76/2018 z 12. decembra 2018 z r u š u je a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Dunajská streda (ďalej aj súd „prvej inštancie“ resp. „okresný súd“) rozsudkom z 5. októbra 2017 č.k. 9C/435/2017-1873 zrušil podielové spoluvlastníctvo strán sporu k nehnuteľnostiam označeným vo výroku I. citovaného rozsudku a následne vyporiadal podielové spoluvlastníctvo spôsobom obsiahnutým vo výroku II. rozsudku. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na ich náhradu. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 137 odsek 1 a 2, § 140 a § 142 odsek 1 až 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), keď v danom prípade mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že strany sporu sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti ktoré sú zapísané na LV č. XXX v kat. území K. G. U.; na LV č. XXX v kat. území M.; na LV č. XXX v kat. území P.; na LV č. XXX v kat. území E.; na LV č. XXX v kat. území Z. O. a to v rôznych spoluvlastníckych podieloch, ktoré boli v rámci dokazovania sčítané v znaleckom posudku č. 9/2012 a na základe toho bol vypočítaný ich rozsah, ktorý bol premietnutý do výmery v metroch štvorcových u jednotlivých spoluvlastníkov. V konaní vyšlo

najavo, že medzi stranami sporu napriek opakovaným pokusom nedošlo k uzatvoreniu mimosúdnej dohody o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva. Z uvedeného dôvodu a vychádzajúc z podanej žaloby žalobcov 1/ a 2/ (ďalej aj „žalobcovia“), ktorých tvrdenia boli podrobené odbornému posúdeniu, okresný súd žalobe vyhovel, pričom pri rozdelení nehnuteľností a vyporiadaní vychádzal z kritérií tak, ako ich majú na mysli ustanovenia Občianskeho zákonníka. Okrem možnosti reálnej delby pozemkov sa pri vyporiadaní zameral na - veľkosť podielov a účelné využitie vecí, tiež na drobenie pozemkov v súlade so zákonom č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom (ďalej len „zákon č. 180/1995 Z.z.“). Po preskúmaní odborného posúdenia súd prvej inštancie dospel k záveru, že ním určeným vyporiadaním podielového spoluvlastníctva nedochádza k drobeniu poľnohospodárskych pozemkov situovaných v extraviláne obce. Všetci dotknutí podieloví spoluvlastníci majú prístup na novovytvorené parcely z verejnej komunikácie, každá strana nadobudne do vlastníctva (do výlučného alebo podielového spoluvlastníctva) výmeru pozemkov, ktorá zodpovedá jej spoluvlastníckym podielom na nehnuteľnostiach a takéto zrušenie podielového spoluvlastníctva spĺňa svoj účel. O trovách konania rozhodol podľa § 252 odsek 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) majúc za to, že rozhodnutie súdu bolo v záujme všetkých strán sporu, ktoré opakovanie iniciovali pokusy o uzatvorenie mimosúdnej dohody, avšak bezúspešne.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom sp. zn. 11Co/76/2018 z 12. decembra 2018 na odvolanie žalobcov a žalovaného 8/ napadnutý rozsudok prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 odsek 1 CSP potvrdil. Žalobcom 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalovanému 8/ v celom rozsahu. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že „v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov“. Pretože v celom rozsahu zdieľal i právne závery prvoinštančného súdu, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou aj správne vyložil, s poukazom na ustanovenia § 387 odsek 2 CSP už iba odkázal na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádzal dôvod pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť a nebolo preto možné dať za pravdu odvolateľovi, ktorý namietal nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci. K odvolacej argumentácii žalovaného 8/, jedine ktorý bol v priebehu celého sporu aktívnejší na strane žalovaných, uviedol, že jeho námietky riešia len čiastkové otázky vyporiadania podielového spoluvlastníctva, keď súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku pri rozhodovaní o spôsobe vyporiadania spoluvlastníctva strán posúdil vec komplexne v celom súhrne skutočností, ktoré boli vo veci relevantné a zohľadnil variabilitu a zložitosť situácie, pričom svoje úvahy dostatočným spôsobom odôvodnil v napadnutom rozsudku. Ako vecne správny potvrdil aj žalobcami napadnutý výrok o náhrade trov konania v ktorej súvislosti poukázal na to, že v konaní o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva je potrebné každý prípad riešiť individuálne s prihliadnutím na celý priebeh konania a postup jednotlivých strán sporu, ako aj na to do akej miery sú jednotlivé strany dotknuté na svojich záujmoch vynesným rozsudkom (stanovisko CPJ 8/72). Odvolací súd poukázal tiež na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4NCdo/10/2012. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 odsek 1 CSP v spojení s § 255 odsek 1 CSP konštatujúc, že v odvolacom konaní boli úspešní žalobcovia (neúspešní boli len v časti trov konania) a preto im odvolací súd priznal vo vzťahu k žalovanému 8/, ktorý svojim odvolaním zapríčinil vznik odvolacieho konania nárok na náhradu trov odvolacieho konania; odvolací súd nepovažoval za správne a spravodlivé, aby bola uložená povinnosť nahradiť trovy konania i ostatným žalovaným, ktorí odvolanie nepodali.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu žalovaný 8/ (ďalej aj „dovolateľ“) podal dovolanie prípustnosť ktorého odôvodňoval ustanovením § 420 písm. f/ CSP. Mal za to, že v konaní pred súdmi nižších inštancií došlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorý v konečnom dôsledku viedol k tomu, že mu bolo znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Bližšie vytyčkanú vadu zmätočnosti dovolateľ vymedzil tak, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil obsah jeho podania zo dňa 9. augusta 2017 ktorým si uplatnil vzájomný návrh, resp. vzájomnú žalobu proti žalobcom. Súd prvej inštancie predmetné podanie

nevyhodnotil ako vzájomnú žalobu napriek tomu, že podľa § 147 ods. 1 CSP si žalovaný 8/ mohol svoje právo uplatniť proti žalobcom aj vzájomnou žalobou, na ktorú sa primerane použijú ustanovenia o žalobe. Týmto nesprávnym procesným postupom okresného súdu, ktorý odvolací súd nenapravil došlo k porušeniu práv žalovaného 8/, ktoré sú mu zaručené ústavou SR v článku 46 ods. 1 a 4 a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Zároveň predmetným postupom bol žalovaný 8/ súdmi nižších inštancií diskriminovaný oproti žalobcom 1/ a 2/ pri uplatňovaní základných práv. Vádu zmatečnosti videl žalovaný 8/ aj v nedostatočnom odôvodnení potvrdzujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý len prevzal celé odôvodnenie napadnutého rozsudku okresného súdu bez toho, aby sa zaoberal námietkami odvolateľa (žalovaného 8/), preto rozsudok odvolacieho súdu nie je riadne zákonne odôvodnený, tak ako to má na mysli ustanovenie § 393 ods. 2 CSP. Podľa ustálenej súdnej praxe najvyššieho súdu nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivý proces. V závere podaného dovolania žalovaný 8/ ešte požiadal o odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu majúci za to, že už samotné ním vymedzené dovolacie dôvody opodstatňujú záver o odklade vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia. Z uvedených dôvodov dovolací súd žiadal, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobcovia v podanom vyjadrení k dovolaniu žalovaného 8/ uviedli, že rozhodnutie odvolacieho súdu sa vysporiada so všetkými tvrdeniami tak žalobcov ako aj žalovaných, a všetky dôkazy a skutočnosti súdy nižších inštancií správne posúdili a vyhodnotili. Žiadali dovolanie odmietnuť resp. zamietnuť.

5. Žalovaná 1/ v podanom vyjadrení k dovolaniu žalovaného 8/ uviedla, že považuje napadnutý rozsudok za súladný so zákonom, keďže deľba pozemkov v spoluvlastníctve zodpovedá zákonným požiadavkám.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného 8/ podľa § 420 písm. f/ CSP je prípustné a tiež dôvodné; v dôsledku jeho účinku dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 CSP).

7. Právo na prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútne. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a tejto jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, prísne regulovanej Civilným sporovým poriadkom. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa, pričom prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

8. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Žalovaný 8/ vo svojom dovolaní uviedol, že ho podáva v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Vo vzťahu k § 420 písm. f/ CSP (tak, ako v prípade ďalších vád zmatečnosti uvedených v § 420 CSP) platí, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor

dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil namietanej vady zmätočnosti; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/8/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/73/2017).

11. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

12. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces, ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

13. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a máriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

14. V preskúmvanej veci dovolateľ vidí vadu podľa § 420 písm. f/ CSP v tom, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil obsah jeho podania zo dňa 9. augusta 2017, ktorým si uplatnil vzájomný návrh, resp. vzájomnú žalobu proti žalobcom a nerozhodol o ňom, pričom odvolací súd predmetný nedostatok nenapravil a ďalej v tom, že odvolací súd nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie; teda v rozpore s požiadavkami kladenými na zákonné rozhodnutie (§ 393 CSP).

15. Pokiaľ ide o prvú námietku dovolateľa, v ktorej videl vadu zmätočnosti a síce, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil obsah jeho podania zo dňa 9. augusta 2017, ktorým si uplatnil vzájomný návrh, resp. vzájomnú žalobu podľa § 147 CSP proti žalobcom a nerozhodol o ňom, dovolací súd preskúmaním spisu (bližšie vid' bod 31. rozsudku okresného súdu) zistil, že predmetným podaním sa žalovaný 8/ domáhal oproti návrhu žalobcov iného spôsobu vyporiadania podielového spoluvlastníctva. Vychádzajúc z toho, že v danom prípade bola predmetom konania žaloba o zrušenie a vyporiadanie podielového vlastníctva, pričom súd vzhľadom na charakter konania nebol viazaný návrhmi strán a mohol rozhodnúť vo veci aj inak než bolo navrhované (§ 216 ods. 2 CSP), v postupe okresného súdu, ktorý podanie žalovaného 8/ nevyhodnotil ako vzájomnú žalobu a nevytlúčil ju na samostatné konanie a v ďalšom konaní sa s tvrdeniami, ktoré boli obsahom podania žalovaného 8/ zaoberal „len“ v rámci jeho procesného postoja, dovolací súd nezistil žiadne pochybenie. S poukazom na uvedené, v okolnostiach danej veci, dovolací súd vyššie uvedenú námietku žalovaného 8/ nepovažoval za opodstatnenú.

16. V súvislosti s ďalšou dovolacou námietkou žalovaného 8/ týkajúcou sa nedostatočného odôvodnenia (nepreskúmateľnosť) rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné.

17. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu a inú ochranu vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (Zo súdnej praxe č. 56/2008).

18. V zmysle judikatúry ústavného súdu platí, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (II. ÚS 675/2014, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07). Vecná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku.

19. Aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva platí, že judikatúra síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998).

20. Dovolací súd akcentuje, že aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa dovolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak dovolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

21. Civilný sporový poriadok umožňuje odvolaciemu súdu použiť tzv. skrátené odôvodnenie v rozsudku v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožní s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (viď § 387 ods. 1 až 3 CSP). V takom prípade sa môže obmedziť v odôvodnení len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti ďalšie dôvody. Zákon však vyžaduje, aby aj v prípade skráteného odôvodnenia dovolací súd zaujal jasné stanovisko k podstatným vyjadreniam strán predneseným v konaní na súde prvej inštancie, pokiaľ sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Povinnosťou odvolacieho súdu je zároveň vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Za podstatný je potrebné považovať taký argument, ktorý je relevantný, teda má vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jeho preukázania (samostatne alebo v spojitosti s ostatnými okolnosťami) môže priniesť rozhodnutie priaznivejšie pre odvolateľa (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1296 s.).

22. Dovolací súd tiež poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 314/2018 podľa ktorého dovolací súd je povinný vysporiadať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia s podstatnými

tvrdeniami uvedenými v odvolaní aj v prípade tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

23. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade rozhodnutie odvolacieho súdu nezodpovedá požiadavkám kladeným na zákonné rozhodnutie v zmysle § 393 CSP. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalovaný 8/ už ako odvolateľ učinil obsahom svojich odvolacích námietok to, že súd prvej inštancie sa zrozumiteľne a presvedčivo nevysporiadal s jeho tvrdeniami (pre prípad ak bude akceptovať žalobcami navrhovaný spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva), a to 1/ o zamedzení prístupu na ním označené parcely v dôsledku prikázania nehnuteľnosti do výlučného žalobcu 1/ resp. 2/ (napr. par. č. XXX/X v kat. území M., ktorá nebola predmetom vyporiadania); 2/ o možnosti reálnej delby niektorých parciel (napr. par. č. XX/X v kat. území M.) a o 3/ nesprávnom prikázaní prístupovej komunikácie (par. č. XX/X v kat. území M.) do výlučného vlastníctva žalobcov a tým pádom o zamedzení prístupu žalovaného 8/ k jeho nehnuteľnostiam. Za ďalšie žalovaný 8/ namietol, že okresný súd sa dôsledne pri vyporiadaní neriadil zásadami účelnosti a hospodárnosti využitia vyporiadavaných nehnuteľností a opomenul zohľadniť aj ich ekonomickú hodnotu. Z dôvodov napadnutého rozhodnutia nie je podľa dovolacieho súdu zrejmé ako sa s týmito špecifickými a pre výsledok sporu podľa názoru dovolacieho súdu rozhodujúcimi námietkami vyporiadal odvolací súd. Vysvetlenie dôvodov, ktoré odvolací súd viedli k potvrdeniu napadnutého rozhodnutia v bodoch 12. až 24. je všeobecné, dostatočne nereagujúce na konkrétne odvolacie námietky žalovaného 8/. Odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia je koncipované bez hlbšieho skúmania veci v kontexte odvolateľom uvádzaných námietok.

24. Dovolací súd konštatuje, že absencia vysporiadania sa s podstatnými a špecifickými tvrdeniami žalovaného 8/ (dovolateľa) uvedenými v odvolaní v napadnutom rozsudku krajského súdu je tak závažným nedostatkom tohto rozhodnutia, ktorého intenzita sama osebe zakladá porušenie dovolateľovho namietaného základného práva aj s poukazom na čl. 46 ods. 1 Ústavy aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

25. So zreteľom na vyššie uvedené dôvody dovolací súd konštatuje, že dovolateľ opodstatnene namietal porušenie jeho procesných práv v takej miere, že postupom súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Nerešpektovaním pravidla riadneho odôvodnenia rozhodnutia súdu došlo v konaní k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f/ CSP, ktorá zakladá nielen prípustnosť dovolania ale zároveň aj jeho dôvodnosť.

26. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 450 CSP). Z dôvodu, že konanie bolo zaťažené vadou podľa § 420 písm. f/ CSP, pre ktorú bolo potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť, dovolací súd sa v ďalšom už nezaoberal návrhom žalovaného 8/ o odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

27. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.